ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D. v právní věci žalobce: **J. N. S.**, zast. Mgr. Daliborem Lípou, advokátem se sídlem Vyšehradská 702/12, Karlovy Vary, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, odbor cizinecké policie, odd. pobytové kontroly, pátrání a eskort**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 5. 2017, čj. KRPA-168506-11/ČJ-2017-000022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 6. 2017, čj. 4 A 55/2017-30,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Daliborovi Lípovi, advokátovi, **se přiznává** odměna a náhrada za promeškaný čas a hotových výdajů ve výši **13 041 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I.
Vymezení věci

[1] V záhlaví citovaným rozhodnutím žalovaná dle ustanovení § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) rozhodla o

zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění byla stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody žalobce.

[2] Žalobu proti tomuto rozhodnutí Městský soud v Praze shora uvedeným rozsudkem zamítl. Městský soud se ztotožnil s odůvodněním napadeného rozhodnutí žalované; podle něj žalovaná vydala rozhodnutí na základě správného vyhodnocení zjištěných skutečností a v souladu se zákonem. Souhlasil s tím, že v případě žalobce nebylo dostačující užít zvláštních opatření za účelem vycestování cizince z území dle ustanovení § 123b zákona o pobytu cizinců. Podle městského soudu byla též dostatečným způsobem posouzena přiměřenost uloženého zajištění.

II.
Argumenty kasační stížnosti

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost co do obsahu opřel o důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[4] Stěžovatel v kasační stížnosti namítal, že napadené rozhodnutí neobsahuje dostatečné a přesvědčivé odůvodnění ve vztahu ke konkrétním žalobním námitkám.

[5] V kasační stížnosti požádal o ustanovení zástupce; ten mu byl ustanoven usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2017, čj. 8 Azs 148/2017-19. Ustanovený zástupce kasační stížnost dne 31. 7. 2017 doplnil.

[6] V doplnění kasační stížnosti stěžovatel znovu namítal, že žalovaná formulovala důvody pro zajištění zcela nedostatečně a nepřihlédla ani k jeho specifické situaci. Žalovaná totiž nezohlednila skutečnost, že stěžovatel má jednak na území České republiky svého syna (občana České republiky) a jednak že podal žádost o přechodný pobyt. Argumentoval, že městský soud nesprávně posoudil podmínky, za nichž měl správní orgán ve věci rozhodovat, a též se nedostatečně vypořádal s uplatněnými žalobními námitkami. Namítal, že se žalovaná nezabývala dostatečně možností využití mírnějších prostředků za účelem vycestování cizince a nepřihlédla ani k tomu, zda je vůbec možné, aby cizinec vycestoval bez platného cestovního dokladu, a zda bude moci být nový cestovní doklad vystaven. Argumentoval, že žalovaná žádným způsobem nezohlednila, že se stěžovatel s rozhodnutím o vyhoštění ze dne 2. 11. 2016, čj. KRPA-249661-25/ČJ-2016-000022, neměl možnost seznámit a dozvěděl se o něm až ve chvíli zadržení.

[7] Stěžovatel namítl též zásadní pochybení městského soudu, který o žalobě rozhodl bez nařízení jednání. Stěžovatel konstatoval, že městský soud v rámci odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že „*Ve věci bylo rozhodnuto bez jednání, neboť s tímto postupem vyslovili souhlas oba účastníci*“, byť on sám souhlas neudělil a v posuzované věci nemohlo být užito ani věty druhé ustanovení § 51 s. ř. s., neboť žádnou výzvu od předsedy senátu neobdržel. Tento postup považoval stěžovatel za hrubé porušení čl. 37 odst. 2 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

III.
Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadený rozsudek Městského soudu v Praze v rozsahu a v rámci kasační stížností uplatněných námitek, prvotně zkoumaje, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Nepřezkoumatelnost je natolik závažnou vadou rozhodnutí soudu, že se jí Nejvyšší správní soud musí zabývat i tehdy, pokud by ji stěžovatel nenamítal, tedy z úřední povinnosti (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.). Má-li rozhodnutí soudu projít testem přezkoumatelnosti, je třeba, aby se ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jednalo o rozhodnutí srozumitelné, s uvedením dostatku důvodů podporujících výrok rozhodnutí.

[11] Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti; z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto; která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek); jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním; která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Azs 47/2003-130, publikováno ve Sb. NSS č. 7/2004). Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána především tehdy, opřel-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, publikováno ve Sb. NSS č. 3/2004), nebo pokud zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004-73, publikováno ve Sb. NSS č. 3/2006, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, čj. 4 Azs 27/2004-74).

[12] Výše uvedená kritéria přezkoumatelnosti napadený rozsudek splňuje, neboť je z jeho odůvodnění zcela jasné, z jakého skutkového stavu městský soud vycházel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Je z něj rovněž patrné, z jakých důvodů má právní závěry vyslovené žalovanou za správné, a naopak, z jakých důvodů byly žalobní námitky stěžovatele shledány jako nedůvodné. Námitka nepřezkoumatelnosti není pro uvedené důvodná.

[13] Stěžejní stěžovatelova kasační námitka spočívala v namítané nezákonnosti rozhodování o zajištění, neboť podle jeho názoru bylo možné uplatnit zvláštní opatření a žalovaná tuto možnost dostatečně neposoudila.

[14] Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí: „*Zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území je a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen ‚finanční záruka') cizincem, kterému je zvláštní opatření*

za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen ‚složitel'), nebo c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené."

[15] Podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců platí: „*Policie je oprávněna zajistit cizince*
staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu
platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud (...) c) cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění."

[16] Před zajištěním cizince za účelem jeho vyhoštění je správní orgán povinen zvážit využití mírnějšího opatření, konkrétně zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců. Vedle toho, že správní orgán musí výše uvedenou úvahu učinit, musí ji také v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu promítnout do odůvodnění svého rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, čj. 1 As 132/2011-51, ze dne 21. 3. 2012, čj. 1 As 11/2012-74, a ze dne 18. 10. 2012, čj. 7 As 107/2012-40). V opačném případě trpí jeho rozhodnutí nepřezkoumatelností. Provedení úvahy o možnosti využití zvláštních opatření za účelem vycestování cizince z území před jeho případným zajištěním přísluší tedy správnímu orgánu. Správní soud je pak na základě žaloby oprávněn toliko hodnotit správnost, dostatečnost či přezkoumatelnost této úvahy.

[17] Žalovaná se možností uložení zvláštního opatření zabývala v napadeném rozhodnutí na str. 4 a 5; uvedla, že „[*p*]*o zhodnocení popsaného skutkového stavu dospěl správní orgán k závěru, že je dostatečně odůvodněn závěr pro vydání rozhodnutí o zajištění, neboť z prokázaného jednání by mírnější donucovací opatření nebyla účinná a uložení zvláštních opatření za účelem vycestování podle ustanovení § 123b zákona č. 326/1999 Sb. je z hlediska jednání cizince nedostačující. K neuložení zvláštních opatření dle ustanovení § 123b přistoupil správní orgán zejména z důvodu nebezpečí cizincova opětovného nerespektování právních předpisů České republiky. Tento závěr je podložen opakovaným porušením zákona o pobytu cizinců (cizinec se neoprávněného pobytu dopustil již v minulosti) a zmařením výkonu správního rozhodnutí. V cizincově případě již nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, neboť mu v rozhodnutí o správním vyhoštění byla uložena povinnost vycestovat z území ve stanovené době, on ji přesto nerespektoval a nadále pobýval na území.*" Na základě výše uvedené úvahy pak žalovaná dospěla k závěru, že je nutné upustit od možnosti aplikace zvláštního opatření ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců, a to zejména s ohledem na zkušenost se stěžovatelovým předešlým jednáním. Nejvyšší správní soud ve shodě s městským soudem konstatuje, že se žalovaná s nezbytností zajištění stěžovatele vypořádala dostatečně, přezkoumatelně a srozumitelně.

[18] Nedůvodnou je též námitka stěžovatele, podle níž žalovaná nezohlednila, zda bude vůbec stěžovatel moci území České republiky opustit. Žalovaná se touto otázkou zabývala na stranách 5 a 6 napadeného rozhodnutí a to jednak ve vztahu k délce stanovené doby zajištění a jednak ve vztahu k vhodnosti a přiměřenosti tohoto opatření. Konstatovala, že „[*s*]*právní orgán si již v předchozím řízení vyžádal od MV OAMP závazné stanovisko*

k možnosti či nemožnosti vycestování cizince zpět do domovského státu. Kdy v závazném stanovisku ze dne 25. 7. 2016 pod Ev. č. ZS30839 bylo sděleno, že vycestování cizince je možné a tudíž správní orgán je přesvědčen, že realizaci vyhoštění cizince nic nebrání". Žalovaná při této úvaze zhodnotila též rodinné a soukromé poměry stěžovatele. Nejvyšší správní soud neshledal potřebu s těmito správnými závěry žalované jakkoliv polemizovat.

[19] Podle další stěžovatelovy kasační námitky žalovaná nezohlednila skutečnost, že neměl možnost se s rozhodnutím o jeho vyhoštění (rozhodnutí ze dne 2. 11. 2016, čj. KRPA-249661-25/ČJ-2016-000022) seznámit, neboť mu nebylo toto rozhodnutí doručeno; tuto námitku uplatnil též v žalobě. Nejvyšší správní soud uvedený názor stěžovatele nesdílí. Již v napadeném rozhodnutí žalovaná uvedla, že „[ú]*častník řízení dobře věděl, že s ním bylo zahájeno správní řízení o správním vyhoštění z členských států Evropské unie, rozhodnutí mu bylo řádně doručeno na adresu, kterou uvedl jako adresu doručovací. Změnu doručovací adresy správnímu orgánu cizinec nenahlásil a z tohoto důvodu bylo rozhodnutí o správním vyhoštění doručeno na adresu, kterou cizinec uvedl správnímu orgánu a rozhodnutí nabylo právní moci dne 24. 11. 2016*". Sdělil-li stěžovatel správnímu orgánu adresu pro doručování, postupoval správní orgán zcela správně, pokud doručoval na adresu jím uvedenou (srov. § 19 odst. 3 spr. ř.). Pokud stěžovatel namítá, že neměl možnost se s uvedeným rozhodnutím seznámit, neboť mu nebylo doručeno, lze uzavřít, že bylo pouze na něm, aby správnímu orgánu změnu doručovací adresy sdělil.

[20] Nedůvodnou je též poslední námitka stěžovatele, podle níž rozhodl městský soud v rozporu s Listinou základních práv a svobod bez nařízení jednání, ačkoliv k tomu nedali souhlas oba účastníci řízení. Podle ustanovení § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců platí, že soud nařídí k projednání věci jednání, navrhne-li to účastník řízení nejpozději do 5 dnů ode dne podání žaloby nebo je-li to nezbytné. O tomto byl stěžovatel řádně poučen též v napadeném rozhodnutí žalované. Ze spisu městského soudu přitom neplyne, že by stěžovatel této možnosti využil a neplyne z něj ani to, že by bylo v projednávané věci nezbytné jednání nařídit. Městský soud se proto žádného nezákonného, natož protiústavního procesního přehmatu, se nedopustil. Bylo jen na stěžovateli, zda veřejné projednání jeho věci před soudem navrhne či nikoliv.

IV.
Závěr a náklady řízení

[21] Pro uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[22] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[23] Žalované žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, soud jí proto náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[24] V řízení o kasační stížnosti byl stěžovatel před Nejvyšším správním soudem zastoupen ustanoveným advokátem Mgr. Daliborem Lípou. Nejvyšší správní soud proto

rozhodl též o hotových výdajích a odměně advokáta. Podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. platí, že hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odst. 2 platí stát. Náklady tvoří odměna a hotové výdaje zástupce, přičemž výše odměny za jeden úkon právní služby činí 3 100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Nejvyšší správní soud přiznal zástupci částku 6 200 Kč za dva úkony právní služby spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu] a v podání ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. K odměně za dva úkony právní služby soud připočetl paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč za jeden úkon, tj. celkem částku 600 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu) a náhradu za promeškaný čas ve výši 1 800 Kč (cesta Karlovy Vary – Brno a zpět a cesta Karlovy Vary – Z. B., T. u B. a zpět). Soud připočetl dále cestovní výdaje ve výši 4 441 Kč (kombinovaná spotřeba dle velkého technického průkazu vozidla 6, 7 l benzínu 95 okt./km, při ceně paliva 29, 50 Kč dle vyhlášky č. 440/2016 Sb. a sazbě základní náhrady na 1 km jízdy dle vyhlášky č. 440/2016 Sb. 3, 90 a při ujetí 668 km na trase Karlovy Vary – Brno a zpět a 88 km na trase Karlovy Vary – Z. B., T. u B. a zpět. Celkem tedy náleží na odměně, náhradě za promeškaný čas a náhradě hotových výdajů spojených se zastoupením stěžovatele zástupci částka 13 041 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 5. prosince 2017

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu